

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze diplomové práce

**Zhodnocení vlivu dotačních projektů
na hospodaření a rozvoj obce**

Bc. Barbora Lepešková

© 2015 ČZU v Praze

Zhodnocení vlivu dotačních projektů na hospodaření a rozvoj obce

Souhrn

Cílem diplomové práce je zhodnocení dotačních projektů za uplynulé období 2007–2013, které město Humpolec realizovalo. Dotační projekty byly financovány jak z národních fondů, tak i z fondů Evropské unie. Diplomová práce se skládá z teoretické a praktické části. Teoretická část se zabývá pojmy jako jsou obec, rozpočet, dotační problematika, operační programy. Vše bude podloženo prostudovanou odbornou literaturou.

Praktická část je zaměřena na město Humpolec, kde se analyzuje příjmová a výdajová stránka hospodaření obce. Podrobněji jsou prozkoumávány významnější transfery pro rozvoj města ze zdrojů EU a zdrojů národních. U vybraných investičních akcí mající ekonomický dopad byla posouzena jejich efektivita. U projektů, které ovlivňují společenský život ve městě, je jejich význam a vliv na život ve městě zanalyzován pomocí terénního šetření mezi občany města. Z provedených analýz dotazníkového šetření a efektivity byly stanoveny závěry.

Klíčová slova: veřejná správa, obec, rozpočet obce, dotace, programové období, projekt, kvalita společenského života ve městě.

Cíl a metodika práce

Hlavním cílem diplomové práce je zhodnocení z hlediska ekonomické efektivity a přínosu vybraných projektů pro obec Humpolec. Hlavní cíl se skládá ze třech podcílů, kterými jsou: analýza hospodaření města v letech 2007–2013, analýza vybraných a realizovaných projektů za programové období 2007–2013 a následné terénní šetření pro zhodnocení vlivu těchto projektů na kvalitu života obyvatel města Humpolec.

Diplomová práce se skládá z teoretické a praktické části. Každá část je dále rozdělena do dílčích částí. V první části teoretické kapitoly se autorka zabývá různými pojmy, které jsou spojeny s fungováním obce jako celku, veřejnou správou, územím obce, finančními zdroji obce, atd. Metodika teoretické části je vytvořena na základě prostudování odborné literatury a dostupných internetových zdrojů. Ve druhé části jsou poté podrobně rozebrány dotace, které obec může získat a využívat z národních zdrojů České republiky nebo zdrojů Evropské unie. Teoretická část je zpracována pomocí vědeckých metod deskripce a klasifikace.

Na začátku praktické části je nejprve popsána charakteristika města a jeho zajímavosti. Poté se tato část zabývá analýzou hospodaření města, analýzou pěti vybraných projektů, realizovaných v rámci programového období 2007–2013.

Shrnutí práce a výsledky

Humpolec vznikl jako strážné místo na důležité stezce vedoucí z Prahy na Moravu. První písemná zmínka o tomto strážném místě se vyskytuje na začátku 12. století, kdy král Přemysl daroval ves Soběslavovi II. O předchozích majitelích se bohužel žádná písemná zmínka nedochovala. Prvním známým majitelem města je znám řád německých rytířů. Mezi majiteli se také zařadil Želivský klášter, po roce 1330 se zde vystřídalo mnoha pánů různých panství. Mezi nejznámější patří páni z Dubé, rod Leskoců a rod Trčků. Podle těchto tří rodů je vytvořen i současný znak města Humpolce, který se skládá se tří erbů. Každý erb patří jednomu rodu. Hlavní zvrat nastal roku 1807, kdy byl Humpolec prohlášen svobodným městem „na věčné časy“.

Cílem diplomové práce bylo zhodnocení přínosu vybraných dotačních projektů za programové období 2007–2013, které město Humpolec v tomto období realizovalo. Projekty byly s podporou finančních zdrojů poskytnutých z Evropské unie, národních zdrojů a kraje Vysočina. Hlavní cíl byl rozdělen do dalších tří dílčích cílů.

První dílčí cíl hodnotí hospodaření města pomocí tzv. monitoringu obcí. Hlavní ukazatelé, které zde byly sledovány, jsou ukazatel zadluženosti a celková (běžná) likvidita. Zadluženost města nejvíce stoupla v roce 2009, kdy město mělo sjednáno zapůjčení investičního úvěru v celkové výši 20 mil. Kč. První část město čerpalo na začátku roku 2009 ve výši 7 mil. Kč na přestavbu komunikace a výstavbu nových chodníků v ulici Zahradní. Zbytek úvěru necelých 14 mil. byl čerpán až v druhé polovině roku. Tato částka byla určena na základní technickou vybavenost v městské části Mírova. Kromě tohoto investičního úvěru lze říci, že města za hodnocené období 2007–2014 si vedlo po finanční stránce velmi dobře. I ukazatel likvidity tomu naznačuje.

Pro diplomovou práci bylo vybráno pět projektů, ve kterých je příjemcem dotačních prostředků město Humpolec. Vybranými projekty byly realizace úspor energie v objektu kina Humpolec (zateplení a oprava střechy), realizace úspor energií v mateřských školách v Humpolci (zateplení MŠ Smetanova a MŠ Na Rybníčku), investiční vestavba půdního prostoru ZUŠ G. Mahlera, dětské dopravní hřiště a přestavba parku u nemocnice. Z tohoto celku byly dva projekty, ve kterých se jednalo o realizaci úspor energií, a park u nemocnice realizovány s podporou operačního programu životní prostředí (OPŽP), půdní vestavba byla s podporou ROP Jihovýchod a zbylý projekt dětské dopravní hřiště byl s podporou kraje Vysočina. U třech realizovaných projektů byly celkové náklady vyšší než původní podle předložené žádosti. Naopak u zbylých dvou se město Humpolec dostalo do plusu. Největší rozdíl představovalo kino a mateřské školky. U kina se bohužel město dostalo do záporu a muselo vynaložit o 1 418 257 Kč více, než zněla žádost. Investice do této rekonstrukce by se měla vrátit za 29 let. Oproti tomu u školek město ušetřilo 1 935 974 Kč. Důvodem pro takto vysoké snížení byla menší dotace, a i menší cena od zhotovitele ve smlouvě o dílo, než bylo původně předpokládáno. Zde vychází návratnost investice do projektu na 9 let.

Třetí dílčí cíl se týkal terénního šetření, ve kterém byl zkoumán přínos realizovaných projektů na kvalitu života a spokojenost obyvatel města a jeho okolí. Anketa byla vytvořena pouze na tři projekty z pěti, a to z toho důvodu, že první dva hodnocené projekty se zabývají spíše energetickými úsporami a nijak zvlášť neovlivňují zlepšení kvality života ve městě. Ankety se dohromady zúčastnilo 90 respondentů, z nichž nadpoloviční většina (68 %) je spokojena s novými vybudovanými místy. Z tohoto výsledku též vyplývá, že i nová místa jsou přínosem pro rozvoj města, ale i zlepšení kvality života ve městě.

Doporučení

Do budoucna by se město mělo zaměřit na revitalizaci dalších částí a komunikací. V roce 2012 byla naplánovaná rozsáhlá rekonstrukce Havlíčkova náměstí, poblíž kterého je i budova kina. Bohužel z důvodu neopatření dotace se tato rekonstrukce neprovedla. Realizace by tedy mohla proběhnout v programovém období 2014–2020 a mohlo by být hrazeno z fondů Evropské unie. Dále by se mělo zaměřit na rekonstrukci starší budovy České pošty, ta je přímo na Havlíčkově náměstí. Zde bohužel není zřizovatel město Humpolec a muselo by se dohodnout přímo s Českou poštou.

Ve městě se také nachází park Stromovka, který doposud nebyl revitalizován. V průběhu let tu pár oprav proběhlo, bylo zde dokonce vystavěno i menší dětské hřiště, ale i tak park pomalu chátrá. Park by potřeboval nové opěrné zdi, na kterých jsou již znát léta, nové lavičky, které jsou polámané, a i rekonstrukci dětského hřiště. Zde by mohlo město též využít některý operační program, jako tomu bylo u parku u nemocnice.

Posledním doporučením pro město je rekonstrukce některých komunikací a to zejména ulice Lnářská, která vede od vlakového nádraží směrem do centra. Zde je asfaltový povrch natolik porušen, že jedoucí auta zde musí mnohdy úplně zastavit. Dále vybudování minimálně jednoho kruhového objezdu na nebezpečné křižovatce, kterou protíná ulice Pražská.

Seznam vybrané literatury

- 1) **CUMMINS, R, A.** *Moving from the quality of life concept to a theory.* JIDR : *Journal of intellectual disability research*, 2005, roč 49, č 10, s. 750. ISSN 09642633.
- 2) **GALVASOVÁ, Iva a kol.** *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje.* 1. vyd. Brno : Georgetown, 2007, str. 140. ISBN 80-251-20-9.
- 3) **HRDÝ, Milan.** *Hodnocení ekonomické efektivnosti investičních projektů EU.* 1. vyd. Praha : Aspi, 2006, str. 203. ISBN 80-735-7137-4.
- 4) **MARKOVÁ, Hana.** *Finance obcí, měst a krajů.* 1. vyd. Praha : Orac, s.r.o., 2000. str. 190. ISBN 80-86199-23-1.
- 5) **PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek.** *Veřejná správa a finance.* 2. přepr. vyd. Praha : ASPI, a. s., 2005. str. 555. ISBN 80-7357-052-1.
- 6) **PROVAZNÍKOVÁ, Romana.** *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe.* 1. vyd. Praha: Grada, 2007.str. 139. ISBN 978-80-247-2097-5.
- 7) **RŮČKOVÁ, Petra.** *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi.* 3. rozš. vyd. Praha: Grada, 2010. str. 139. ISBN 978-80-247-3308-1.